

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
РЕГИОНАЛНИ ЦЕНТАРИ ЗА ТАЛЕНТЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

66. ДРЖАВНО ТАКМИЧЕЊЕ ТАЛЕНТОВАНИХ УЧЕНИКА СРЕДЊИХ ШКОЛА,
ПОНАУЧНИМ ДИСЦИПЛИНАМА, РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, 26. МАЈ 2024.

ТЕСТ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА
СРЕДЊА ШКОЛА, 4. РАЗРЕД

Попуњава ученик (попунити читко штампаним словима)

Регионални центар за таленте: _____

Име и презиме: _____

Школа: _____

Град: _____ Разред: _____

Попуњава комисија

(потпис ученика)

Број бодова:

Време израде теста 90 минута! Тест има 20 задатака.

Тест урадила: Марина Милошевић, професор српског језика и књижевности, Техничка школа Чачак

Рецензент: Ана Павловић, професор српског језика и књижевности, Техничка школа Чачак

Ана Пајевић, професор српског језика и књижевности, Медицинска школа Чачак

Пажљиво прочитај питања! Прецртани и дописани или преправљани одговори се не признају. Укупан број бодова на тесту је 40.

СРЕЋНО!

	<p>Пажљиво прочитај следећи текст, па одговори на питања:</p> <p>(1) Тесла је земљацима обећао бесплатну помоћ при градњи будуће електричне централе. (2) Саветовао је да одаберу систем наизменичне струје који је у Америци учинио такав напредак да је и сам Едисон морао попустити. (3) Срдачно је додао да се у случају потешкоћа могу обратити њему јер је он спреман да их саветује без икакве надокнаде. (4) Тврдоглави земљаци га нису послушали, али су га у новинама ковали у звезде.</p> <p style="text-align: right;"><i>(Владимир Пишало, Тесла, портрет међу маскама)</i></p>	
1.	Којој врсти предикатских реченица на основу комуникативне функције припада прва реченица у датом одломку?	
2.	Конструкцију <i>при градњи будуће електричне централе</i> замени одговарајућом зависном реченицом и одреди врсту те реченице.	
3.	Предлошко-падежну конструкцију <i>при градњи</i> замени одговарајућим падежним синонимом.	
4.	Из наведеног одломка препиши односну реченицу и одреди њену синтаксичку функцију.	
5.	Из друге реченице издвој све синтаксичке јединице које имају функцију објекта.	
6.	Наведи прецизан назив синтаксичких јединица које су издвојене у претходном задатку редоследом како су навођене.	
7.	У наведеном одломку подвуци последичну реченицу.	
8.	У ком падежу се налази заменица <i>их</i> у трећој реченици?	
9.	Подвлачећи предикате одреди број предикатских реченица у трећој реченици.	
10.	Из треће реченице издвој зависне реченице.	

11.	Одреди врсту зависних реченица из претходног задатка онако како су навођене.	
12.	Коју синтаксичку функцију врши конструкција <i>без икакве надокнаде</i> из треће реченице?	
13.	У ком напоредном односу се налазе реченице у четвртој комуникативној реченици?	
14.	Која реч је контролор конгруенције у последњој комуникативне реченице?	
15.	Објасни значење фразеологизма <i>ковали у звезде</i> .	
16.	Подвуците језике који припадају романској (италској) групи језика. <i>српски, француски, португалски, немачки, италијански, словачки, румунски</i>	
17.	Наведите називе три језика који не припадају ниједној језичкој групи.	
18.	Наведи кључни реч научног стила која се односи на дати пример: а) бронхитис, хипербола, једначина, функција, сумпор-диоксид _____ б) Симболизам ¹ је код нас имао прилично јаку парнасовску подлогу. Он се уистину није одвајао од парнасовства, можда највише код Ракића, а онда и код Дучића.... ² ¹ књижевни правац настао у Француској _____ в) ² Новица Петковић, <i>Огледи о српским песницима</i> , Београд, 2004, стр.78.	
19.	Наведени одломци говоре о мостовима. Пажљиво их прочитајте и напишите којим функционалним стилем су писани: а) Премошћавање Саве извршено је челичном рамовском конструкцијом од три поља распона 41, 60 + 249, 92 + 40, 48 м. Коси и крајњи стубови имају заједничке ослонце темељене на кесонима. На тај начин извршено је укљештење рамовске конструкције и спречено подужно померање њених крајева. По својој концепцији, мост „Газела” спада у оригинална пројектантска решења. б) БЕОГРАД - На мосту Газела јутрос око седам сати догодио се ланчани судар, потврђено је Танјугу у МУП-у. У судару су учествовала четири путничка возила. На тој деоници створиле су се велике гужве, а полиција је на лицу места.	

	<p>в) ... мост, витак и бео, сведен на један лук од стене до стене. На свашта се могло помислити пре неголи на тако чудесну грађевину у растргану и пусту крају. Изгледало је као да су обе обале избациле једна према другој по запењен млаз воде, и ти се млазеви сударили, саставили у лук и оставили тако за један тренутак, лебдећи над понором</p>	
20.	<p>Образложи употребу запете у наведеним примерима (апозитив, инверзија,...)</p> <p>а) Ми смо, као што радимо и сваке године, на време уплатили летовање.</p> <p>б) Археолошки налази, значајни за реконструисање прошлости, излажу се у музеју.</p> <p>в) Из Америке су у Требиње, родно место Јована Дучића, пренети његови посмртни остаци.</p> <p>д) Ако будемо вредно радили, уписаћемо факултет који будемо желели.</p>	